

Plan mot diskriminering & kränkande behandling

2021

Liatorps förskola

Det finns nån av varje sort,
nån är lång och nån är kort.
Nån är mörk och nån är ljus,
nån gillar tysthet, nån annan gillar bus.
Nån kan springa, nån kan gunga,
nån kan måla, nån kan sjunga.
Nån kan sy och nån kan spika,
vilken tur att alla är olika.
Minns alltid att du är unik,
För ingen annan är dig lik.

www.jespercaron.se

De sju diskrimineringsgrunderna

1. **Kön – kvinna eller man eller den som ska ändra/ har ändrat könstillhörighet.**
2. **Könsöverskridandeidentitet eller att genom uttryck visa sig tillhöra ett annat kön.**
3. **Etnisk tillhörighet – nationellt/ etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknandeförhållande.**
4. **Religion eller trosuppfattning,**
5. **Funktionsvariation**
6. **Sexuell läggning – homosexualitet, bisexuell eller heterosexuell läggning**
7. **Ålder**

Kränkningar kan vara:

- **Fysiska – till exempel slag och knuffar**
- **Verbala – till exempel hot eller bli kallad för könsord**
- **Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning**
- **Text – eller bildbundna – till exempel via sms eller via Internet eller genom klotter**

Den som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!

Förskola: Liatorps förskola

Bakgrund och syfte: Den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskildverksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Planen gäller: 2021-03-10 till 2022-03-09

Ansvarig: Rektor

Barn, vårdnadshavare och personals delaktighet i planen.

Barnens delaktighet sker genom reflektioner och observationer som pedagogerna gör utifrån ett barns perspektiv ex genom samtal, samlingar, lek och andra aktiviteter.

Vårdnadshavarna är delaktiga genom föräldramöte, utvecklingssamtal, dagliga samtal på förskolan. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling finns upphängd i våra hallar. Vårdnadshavarna har även möjlighet att lämna sina synpunkter på verksamheten i vår årliga trivselenkät. Planen skickas till alla vårdnadshavare på mail.

Pedagogernas delaktighet i planen sker genom pågående diskussioner, observationer och dokumentering av verksamheten.

Förankring av planen, ett dokument som ska vara känd och ett "levande" dokument som används av alla som arbetar på förskolan. Planen ska ingå som en naturlig del i det dagliga arbetet. Planen används systematiskt och kontinuerligt.

Utvärdering av förra årets plan.

Planen följs upp under året och alla pedagoger har möjlighet att systematiskt skriva in nya reflektioner som används som ett verktyg när den nya planen skrivs.

Personalen har diskussioner kring vårt förhållningssätt, bemötande mot såväl barnen, föräldrarna och mot varandra. Värdegrundsfrågor är ständigt förekommande i reflektioner, observationer och ämnet håller vi alltid levande. Fortbildning sker genom att pedagoger tar del av aktuell litteratur och forskning.

Personalen är medvetna om att kränkningar förekommer, det kan ske både fysiskt, verbalt och genom miner och kroppsspråk. Vi har uppsikt över de dolda ytorna utomhus och inomhus, där vi vet att barnen kan bli utsatta för kränkande behandling och diskriminering. Vi är närvarande och lyssnande pedagoger och vi vistas där barnen finns. Vi delar även barnen i smågrupper under dagen. Vi arbetar medvetet med normkreativitet, dvs att förskolans aktiviteter och material inte är bundna till de sju diskrimineringsgrunderna.

När vi uppmärksammar detta agerar vi direkt genom en dialog med barnen. Sker det kränkande behandling eller diskriminering upprepade gånger informeras vårdnadshavarna och rektorn. Uppföljning sker tillsammans med vårdnadshavare och pedagoger.

På trivselenkäten uppgav vårdnadshavarna att de upplever att deras barn är trygga på förskolan. Majoriteten av vårdnadshavarna kände till planen mot diskriminering och kränkande behandling, men vi valde att mejla ut planen igen.

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)**Kön:**

Oavsett kön blir barnen bemötta likvärdigt. Förskolans material och utrustning tillhör alla oavsett kön.

Könsidentitet eller könsuttryck:

Vi arbetar medvetet med varierande barnlitteratur, samtalar med barnen om olika familjesammansättningar. Vi är medvetna när vi lånar och köper in böcker. Vi använder ordet familj oavsett hur familjebilden är.

Etnisk tillhörighet:

I förskolans läroplan finns det ett mål där det står:

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald.”

Detta mål synliggörs i barnens utbildning.

Religion eller annan trosuppfattning:

Utifrån barnens intressen, erfarenheter och egen religion berättar vi om varför vi firar vissa högtider och tar hjälp av vårdnadshavare

Funktionshinder:

Vi bemöter alla barn efter sina förutsättningar och individuella behov. Vi läser litteratur där funktionsvariationer synliggörs. Vi anpassar vår lärmiljö och pedagogiska miljö.

Sexuell läggning:

Vi läser barnlitteratur med olika familjekonstellationer och vi gör barnen medvetna om att samkönade familjer finns.

Ålder:

Vi delar in barnen i olika gruppkonstellationer, utifrån syfte, intresse, behov och förutsättningar.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna: Litteratur för pedagogerna:

- Normkreativitet i förskolan
- Lekande rätt: en förskola för barnens rättigheter (Barnkonventionen)

Vi läser barnlitteratur baserade på Barnkonventionen: **kompisböckerna** och böcker från **Funkibator** (barnlitteratur med utvecklingsfrågor inom funktionsvariationer).

Genom öppenhet och ärligt ifrågasättande lyfter pedagogerna sina dilemman hur vi bemöter och agerar i vissa situationer, detta sker under APT och reflektionstid.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Komplettera med ny litteratur som synliggör olikheter.
- Agera och stötta barn vid konflikter.
- Fortsätta att vara närvarande pedagoger i barnens ”fria lek”.
- Utveckla och förändra lärmiljöer kontinuerligt.
- Stötta varandra genom öppenhet och våga lyfta dilemman hos pedagogerna.
- Stärka barnen att våga berätta om sin känsla. Stötta barnen i att våga berätta om situationen.
- Vi ska lyssna på alla barnen.
- Orden stopp (stopphanden), sluta, vill inte och nej är viktiga att respektera och viktiga att kunna och veta innebörden.
- Ta vara på vårdnadshavarnas kunskaper och upplevelser av situationer.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

- Vi ska alla fortsätta att utveckla vår förståelse för diskrimineringsgrunderna genom litteratur och ny forskning.

- Närvarande pedagoger och vara vaksamma om diskriminering eller kränkande behandling förekommer.
- Diskutera dilemman.
- Fortlöpande diskussioner kring grundverksamheten och värdegrunden.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker)

Mål:

- Alla pedagoger ska utbilda sin förståelse för diskrimineringsgrunderna.
- Inskaffa litteratur för både barn och personal som stärker vikten av olikheter och likheter berikar verksamheten.
- I den pedagogiska miljön kan pedagogerna underlätta och förtydliga kommunikationen med barnen genom att använda TAKK och visuellt stöd.
- Närvarande pedagoger.
- Barnen ska få möjlighet att välja lekar efter intresse utan att begränsas av stereotypa könsmonster.
- Barn ska inte behöva känna att de blir exponerade i samband vid blöjbyte och toalettbesök.
- Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling varken av barn eller vuxna.
- En kränkande upplevelse ska alltid tas på allvar.

Aktiva åtgärder:

- Vi ska arbeta för att barnen ska skapa tillit till oss vuxna, t.ex. låta inskolningen ta sin tid och överflyttningen mellan avdelningarna.
- Stötta varandra i observationer och reflektioner kring dilemman vi stöter på.
- Stötta varandra i teoretisk kunskap vi får genom fortbildning, litteratur och omsätta det i praktiken
- Prata med de barn som berörs på ett närvarande sätt i situationen.
- Ge barnen tillfälle att få kunskap om demokrati och att olika åsikter accepteras.

Ansvariga: Rektor och personal

Uppföljning: mars/april 2022

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- Barn kränker barn (vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt agerar omedelbart).
- Vuxna kränker barn (kollega lyfter dilemman med den berörda kollegan, vid upprepade tillfällen ska rektorn informeras).
- Barn kränker vuxen (pedagog samtalar direkt med barnet)
- Vuxen kränker vuxen (kollega lyfter dilemman med den berörda kollegan, vid upprepade tillfällen ska rektorn informeras).
- Pedagogerna ska vara medvetna om förskolans miljöer, till exempel bakom backen och stängda dörrar till olika rum.

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på diskriminering och kränkande behandling. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt ett personligt möte med de berörda. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller kränkande behandling från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det till vår kännedom att diskriminering eller kränkande behandling har förekommit upprepade gånger ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till förskolechef.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta pedagogerna i första hand.

Allvarigare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska dokumenteras och följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Förskolechefen ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen och vårdnadshavare). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Rektor informerar pedagogerna på förskolan om ärendet.

1. Information till rektor
2. Rektor informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras
5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstanke av diskriminering eller kränkande behandlingar. Rektorn har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....
.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....
.....

Uppföljning - när och hur?

.....
.....
.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....